

НА ШЛЯХУ ДО ЕКОЛОГІЧНОГО БІЗНЕСУ ТА ЕНЕРГОНЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ ON THE WAY TOWARD ECOLOGICAL BUSINESS AND ENERGY SELF-SUFFICIENCY OF UKRAINE

Наразі питання розвитку біоенергетики вкрай гостро постало в Україні, оскільки йдеться не лише про екологічну складову ефективного розвитку агробізнесу, а й про енергоне залежність держави. Враховуючи актуальність проблеми, 21 березня 2018 року ВГО «Українська аграрна конфедерація» (УАК) провела круглий стіл «Біоенергетика: перспективи розвитку в Україні», започаткувавши цикл заходів, присвячених інноваційному розвитку ведення агробізнесу. Круглий стіл відбувся в компанії «AgroGeneration». Для учасників заходу – аграріїв, інвесторів, фінансистів та провідних аналітиків – цей захід став платформою для активної дискусії щодо переваг та проблем у сфері альтернативної енергетики.

Народний депутат, президент Української аграрної конфедерації **Леонід КОЗАЧЕНКО** переконаний: попри всі існуючі проблеми, з часом ситуація зміниться і Україна використовуватиме щонайменше втричі більше біогазових технологій, ніж нині. Законодавча база для розвитку біогазу є, і вона достатня для того, щоб користуватись певними пільгами при використанні цих технологій. Але, на жаль, від політики на місцях багато що залежить. Навіть отримання пільгового тарифу не означає відсутності проблем при підключенні до мереж. Нещодавно на профільному парламентському комітеті розглядалось питання державної підтримки виробництва біоенергії

в Україні. Йшлося про вдосконалення та дерегуляцію цієї сфери, а також фінансування малих і середніх підприємств. Якщо в Україні поки немає таких преференцій у кредитуванні, які мають, наприклад, сільськогосподарські виробники в Німеччині, які планують будувати біогазові установки, то про активний розвиток біогазових ноу-хау у нас говорити досить складно, вважає президент УАК.

Генеральний директор УАК **Павло КОВАЛЬ** акцентував увагу на великих перспективах розвитку біогазової галузі як однієї з гарантій енергетичної безпеки нашої держави. УАК переконана у важливості прогресивних відновлювальних технологій в АПК і активно підтримує такі компанії, як СКБ «Ватра» та «Ecodevelop», які нещодавно стали членами УАК і нині активно впроваджують біогазові технології в Україні. **Павло Коваль** переконаний: незабаром альтернативні технології стануть у нас безальтернативними джерелами енергії. Таку думку поділяє і дистриб'ютор обладнання німецької фірми AgriKomp директор СКБ «Ватра» **Віктор БОБРОВСЬКИЙ**. Він повідомив, що Україна, яка має лише 35% власного газу і змушена закуповувати решту в інших країнах, може здолати цю енергетичну залежність шляхом переходу в тому числі й на біогазові технології. Адже 71% нашої території – це землі сільськогосподарського призначення. Отже, для виробництва біогазу маємо багато органічних відходів, які потрібно лише ефективно використовувати. До того ж після анаеробної переробки органіки отримуємо ще й високі класні добрива з дигестату. Вони – головний компонент популярного нині органічного стилю життя, який базується на виробництві та споживанні органічних продуктів. А це – основа здоров'я нації.

Голова фермерського господарства «Журавушка» **Сергій ПЛАКСЯ**, де нині впроваджується проект з будівництва біогазової установки фірми AgriKomp, вважає, що ці технології суттєво заощаджують електроенергію. Адже завдяки використанню «зеленого тарифу» його господарство не витратить щороку 4 млн грн на опалення. Однак при цьому господарство зіткнулось із відсутністю державної програми підтримки, непро-

зорою системою отримання «зеленого тарифу», забюрократизованістю зміни цільового призначення сільськогосподарських угідь.

Натомість директор компанії IKNET **Юрій ПОДОЛЯК** переконаний, що 95% проблем для майбутніх власників біогазових технологій полягає в неправильному проектному менеджменті. Тобто виробник спочатку купує дороге обладнання, а вже потім оформляє «зелений тариф», не знаючи, з чим йому доведеться зіштовхнутись. Торік НКРЕ намагався стягнути плату за підключення до мереж у 7000 грн за 1 кВт, тоді як в Угорщині за 1 МВт виставили рахунок у еквіваленті 800 грн. Такі невинуваті тарифи не роблять цікавим будівництво біогазових установок для потенційних інвесторів.

Виконавчий директор групи компаній «Ecodevelop» **Сергій ШПАК** певен: щоб розвивати біоенергетику в середньому сегменті необхідно пролобіювати питання градації тарифу за проектами з невеликою потужністю: 75-150 кВт/год, 150-300 кВт/год і 300-500 кВт/год. Стимулювання виробництва електроенергії з альтернативних джерел недостатнє. До того ж відсутні пільги з оплати ввізного мита і ПДВ. «Ecodevelop» має власний досвід отримання дозвільних документів у процесі реалізації проекту: від відведення земельної ділянки до отримання «зеленого тарифу». І компанія готова ділитися цим досвідом.

Таку ж перспективу в розвитку альтернативної енергетики бачать керівник відді-

лу ПАТ «Райффайзен Банк Аваль» **Микола ВОЛКОВ** та керівник відділу АБ «Укргазбанк» **Олександр КОСТЯНЕЦЬКИЙ**. Названі банки успішно кредитують будівництво біогазових комплексів в Україні.

Отож, попри всі мінуси – відсутність страхових та консалтингових послуг у цьому сегменті, монополізацію енергетичного ринку – прогрес біогазових ноу-хау очевидний. У цьому певен директор німецької компанії AgriKomp – піонера в галузі відновлювальної енергетики в Німеччині – **Роберт БУГАР**. Він жартома навіть заздрить перспективам України, яка лише починає впровадження біогазових технологій, але має для цього всі необхідні ресурси. За правильного підходу Україна здатна забезпечити сама себе електроенергією і стати по-справжньому незалежною.

Українська аграрна конфедерація відзначає високу зацікавленість фахівців аграрної сфери щодо розвитку біогазових технологій та вбачає значні перспективи їх розвитку в Україні. Адже конкуренція на цьому ринку починає посилюватись, що має активізувати будівництво біогазових комплексів у всіх сегментах агробізнесу, зокрема в малому й середньому. Адже майбутнє сільського господарства – за інноваціями.

Наталія ЗАРИЦЬКА,
заступник генерального директора
ВГО «Українська аграрна конфедерація»